

Nagyatád Város Jegyzőjétől

Ügyiratszám: JE/281-2/2021.

B E S Z Á M O L Ó

Nagyatád Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Bizottsága
2021. augusztus 24-i ülésére

az önkormányzati adóhatóság 2020. évi tevékenységéről és a hatáskörébe tartozó adóbevételek alakulásáról

Tisztelt Gazdasági Bizottság!

Az önkormányzat képviselő-testületének egyik alapjoga, hogy a helyi adóztatást szabályozza. A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) biztosítja az önkormányzatok adó-megállapítási jogát, amely alapján szuverén módon dönthetnek arról, hogy a feladataik ellátásához szükséges anyagi erőforrásokat milyen jellegű és mértékű helyi adóval teremtik meg, a helyi sajátosságok, körülmények figyelembevételével.

A törvény felhatalmazza a települési önkormányzat képviselő-testületét arra, hogy rendelettel a törvényben meghatározott felső határokra figyelemmel az illetékességi területén vagyoni típusú adókat, kommunális jellegű adókat, helyi iparüzési adót és települési adót vezessen be.

Nagyatád Város Önkormányzatának Képviselő-testülete felülvizsgálta a helyi adók mértékeit, a helyi sajátosságokat, az adózók teherviselő képességét és a törvényben meghatározott felső határokra figyelemmel 2020. január 1-jei hatállyal módosította adórendeleteit:

a) Hét év után harmadával megemelte a magánszemély kommunális adó mértékeit. Az eddigi 9.000 Ft és 4.500 Ft éves adómérték helyett a

- a lakás, a lakásbérleti jog, üdülő, lakótelek után 12.000 Ft,
- a garázs, a gazdasági célú építmény és a gazdasági célú telek után 6.000 Ft magánszemélyek kommunális adóját kell fizetni évente.

b) Az építményadó vonatkozásában a tényleges használati mód alapján tovább differenciálta az építményadó mértékeit.

A következőkben bemutatjuk az önkormányzati adóhatóság 2020. évben ellátott feladatait, a Nagyatád Város Önkormányzat illetékességi területén bevezetett helyi adók rendszerét és a fontosabb mutatószámokat.

2020. adóévben a helyi adó mértékek törvényi felső határa és adómaximuma és a Nagyatád Város illetékességi területén bevezetett adómértékek:

	Törvényi felső határ	Adómaximum	Nagyatádi adómértékek	
Építményadó	építmények	1 100	1 951,65	400; 600; 1 400; 1 600; 1 900 Ft/m ²
	reklámhordozók	12 000	12 000	9 000 Ft/m ²
Telekadó*		200	354,8459	Ft/m ²
Magánszemély kommunális adója:		17 000	30 161,907	6 000; 12 000 Ft/adótárgy
Idegenforgalmi adó:		300	532,2	400 Ft/fő/vendégéjszaka
Helyi iparüzési adó:	állandó jellegű	2	2	2 %
	ideiglenes jellegű	5 000	5000	5 000 Ft/nap

* Nagyatád Város Önkormányzata illetékességi területén nincs bevezetve

Az önkormányzati adóhatóság feladatkörébe tartoznak a helyi adók (építményadó, magánszemély kommunális adója, idegenforgalmi adó, helyi iparüzési adó) és az önkormányzatok által kezelt központi adók (gépjárműadó, talajterhelési díj).

A helyi adók esetében a képviselő-testület befolyásolhatja az adók alanyi körét, alapját, mértékét, illetve feltételekkel kedvezményeket, mentességeket adhat; a szabadon felhasználható bevételek „saját bevétel” képeznek.

Az önkormányzatok által kezelt központi adók közül a talajterhelési díj, valamint az adózás rendjéről szóló törvény alapján az adózók által elmulasztott adókötelezettségek után megállapított jogkövetkezmények (késedelmi pótlék, mulasztási bírság, önellenőrzési pótlék, adóbírság) 100%-a szintén saját bevétel.

A 2020. évben a gépjárműadó kezelése, beszedése az önkormányzati adóhatóság feladata volt, azonban a bevétel teljes összege a központi költségvetést illette meg.

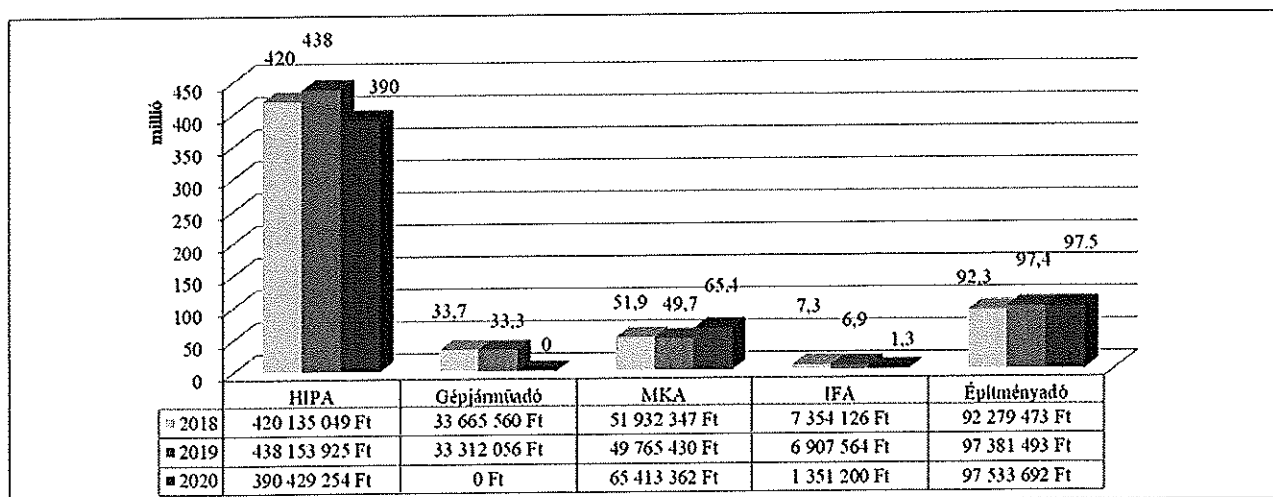
Az alábbi táblázat az adóhatóság által beszedett, az önkormányzat költségvetési számlájára utalt bevételeket tartalmazza adónemenként, három év viszonylatában.

Az önkormányzat saját bevételei adószámlánként

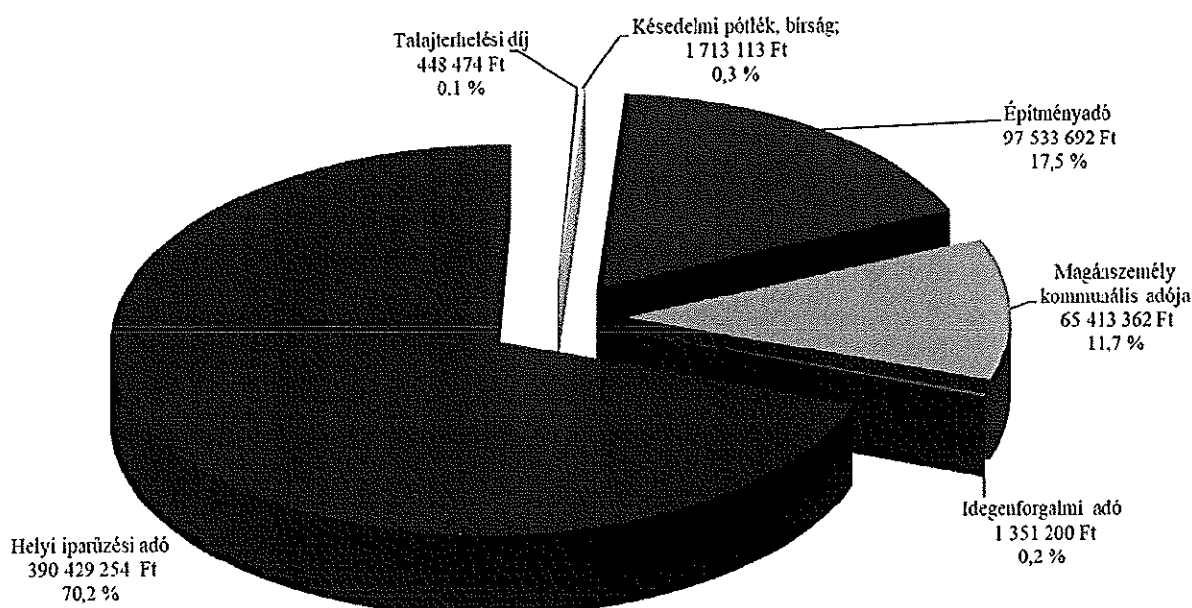
Adószámlák elnevezése	2018. év	2019. év	2020. év
Építményadó	92 279 473 Ft	97 381 493 Ft	97 533 692 Ft
Magánszemély kommunális adója	51 932 347 Ft	49 765 430 Ft	65 413 362 Ft
Idegenforgalmi adó	7 354 126 Ft	6 907 564 Ft	1 351 200 Ft
Helyi iparüzési adó	420 135 049 Ft	438 153 925 Ft	390 429 254 Ft
Gépjárműadó	33 665 560 Ft	33 312 056 Ft	0 Ft
Késedelmi pótlék	497 918 Ft	662 439 Ft	1 249 608 Ft
Bírság	434 786 Ft	681 219 Ft	463 505 Ft
Talajterhelési díj	1 014 281 Ft	515 883 Ft	448 474 Ft
Összesen	607 313 540 Ft	627 380 009 Ft	556 889 095 Ft
Változás az előző évhez képest		+20 066 469 Ft	-70 490 914 Ft

A magánszemély kommunális adóbevétel 31,4 %-kal növekedett az adómérték változás eredményeként, ennek ellenére a saját bevétel 11 %-kal, 70,5 millió Ft-tal csökkent a gépjárműadó elvonás és a helyi iparüzési adó csökkenés következtében.

Helyi- és gépjármű adóbevételek alakulása 2018-2019-2020. adóévben

A 2020. évi önkormányzati adóbevételek összetétele adónemenként

Az ábra tükrözi a helyi adók egymáshoz viszonyított arányát és a helyi iparüzési adó jelentőségét a saját bevételeken belül.

ÉPÍTMÉNYADÓ

A Képviselő-testület 2012. január 1-től Nagyatád Város illetékességi területére bevezette az építményadót, amely kiterjed az önkormányzat illetékességi területén lévő nem lakás céljára szolgáló építményekre, épületrészekre és a nem magánszemély tulajdonában álló lakásra. Az adó alanya az építmény tulajdonosa.

A Képviselő-testület 2020. évtől saját hatáskörben a nem kereskedelmi célú építmények adómértékét változatlanul hagyva a kereskedelmi célú építmények után 600 Ft/m², az építményadó rendeletben körülhatárolt területen kívül fekvő 600 m² vagy annál nagyobb alapterületű kereskedelmi egység esetén az adó mértékét 1.400 Ft/m²-ben állapította meg. A tényleges használati mód alapján hitelintézeti, pénzügyi vállalkozási tevékenység, üzemanyagtöltő állomás céljára használt épület esetén 1.600 Ft/m², a villamos energia- és földgáz egyetemes szolgáltatói, kereskedői és elosztó hálózati engedélyes tevékenységet ellátó irodák, a dohányáru-kiskereskedelmi üzletek, valamint a kizárólag szerencsejáték, fogadási tevékenység céljára használt épületek, épületrészek építményadóját 1.900 Ft/m²/év adómértéken állapította meg.

Az építményadó mértékek változása 2012-2020. év között:

Megnevezés	2012.	2013-2017.	2018.	2019.	2020.
termelési célú	300	400	400	400	400
kereskedelmi célú	400	500	500	500	600
-ebből a rendeletben körülhatárolt területen kívül fekvő 600 m ² feletti	400	800	800	1 200	1 400
hitelintézeti, pénzügyi vállalkozási tevékenység, üzemanyagtöltő állomás	400	800	800	1 200	1 600
villamosenergia és földgáz egyetemes szolgáltató, dohánybolt, szerencsejáték	400	500	1 800	1 800	1 900
reklámhordozó	-	-	9 000	9 000	9 000

**Az építményadó adótárgyak száma, az adózott terület nagysága
és az éves adókiivetés összege**

	db		alapterület m ²		kivetett adó Ft	
	2019. év	2020. év	2019. év	2020. év	2019. év	2020. év
termelési célú	285	294	158 140,46	156 620,55	62 067 948	62 276 857
kereskedelmi célú	346	335	48 579,81	47 198,39	34 021 042	38 407 887
ebből 1200/1400/1600 Ft-os adómértékkel adózó	15	14	14 505,00	14 505,00	17 406 000	20 591 924
ebből 1800/1900 Ft-os adómértékkel adózó	9	9	310,89	310,89	559 602	590 691
reklámhordozók	12	12	125,40	125,40	1 128 600	604 386
Összesen	647	641	206 845,67	203 944,34	97 217 590	101 289 130

Az adótárgyak száma és az adóztatott alapterület csökkent, a kivetett és beszedhető adóbevétel növekedése az adómérték emelésének eredménye. A reklámhordozók építményadóját 2020. július 15-től a parlament hatályon kívül helyezte, emiatt a 2020. évre előírt 1.128.600 Ft adóból időarányosan 524.214 Ft-ot törölni kellett.

A termelési célú (üzem, csarnok, gyár, műhely, szervíz, raktár, lakás) adótárgyak összes alapterületének nagysága és fajtája szerinti összetételét az alábbi táblázat mutatja be:

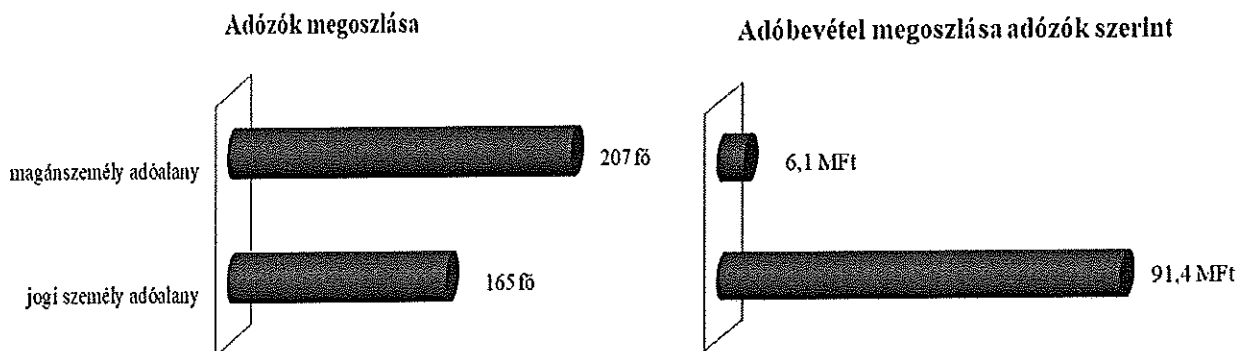
fajta	db		alapterület m ²		kivetett adó Ft	
	2019. év	2020. év	2019. év	2020. év	2019. év	2020. év
üzem, üzemsarnok, gyár	41	40	83 987,01	85 021,42	34 942 619	33 547 368
műhely szervíz	42	42	10 131,92	10 131,92	4 040 768	4 033 168
garázs, gépjárműtároló	11	12	657,35	677,35	262 940	270 940
raktár	112	112	41 099,94	37 893,02	15 048 417	15 048 417
hűtőház	1	1	360,00	360,00	144 000	144 000
egyéb	50	60	17 637,03	18 267,63	6 431 440	8 034 400
lakás	28	27	4267,21	4269,21	1 197 764	1 198 564
összesen	285	294	158 140,46	156 620,55	62 067 948	62 276 857

A 641 adótárgyból 294 db a termelő funkciójú egység, ebből 40 db az üzem, üzemsarnok, gyár, melyek kivetett adója 33.547.368 Ft, ez képezi az építményadó 33 %-át.

A kereskedelmi típusú (kereskedelmi üzlet, bolt, abc, üzletlánc, bisztró, söröző, étterem, cukrászda, fagyfaltozó, vendéglő, presszó, iroda, rendelő, gyógyszertár, apartman, szálloda, panzió, hotel, szálló, vendégház) adótárgyak az alábbi összetétel szerint adóznak:

fajta	db		alapterület m ²		kivetett adó Ft	
	2019. év	2020. év	2019. év	2020. év	2019. év	2020. év
üzlet, bolt, abc, áruház, üzletlánc	195	186	30 109,01	30 032,31	21 269 304	25 083 454
bisztró, borozó, söröző, étterem, cukrászda	25	26	2 731,47	2 691,47	1 248 735	1 474 482
iroda, műterem	78	77	7 687,94	7 573,14	5 168 677	6 043 492
rendelő, kórház, gyógyszertár	10	10	843,53	843,53	421 765	506 118
szállásépület (apartman, szálloda, panzió)	13	16	3 327,86	3 389,86	1 663 930	2 033 916
egyéb	25	20	3 880,00	2 668,08	4 248 631	3 266 425
összesen	346	335	48 579,81	47 198,39	34 021 042	38 407 887

A 641 adótárgyból 335 db a kereskedelmi típusú. Az adótárgyak több mint fele kereskedelmi egység, ezzel szemben az építményadó bevételnek mindössze 38 %-a folyik be ilyen típusú adótárgyakból.

372 adóalany fizette meg a befolyt 97,5 MFt építményadót. Az adózók 56 %-a magánszemély, 44 %-a jogi személy. A jogi személyek fizetik be az építményadó bevétel 94 %-át.

MAGÁNSZEMÉLY KOMMUNÁLIS ADÓJA

Nagyatád Város Önkormányzata a helyi adó rendszerén belül a kommunális jellegű adók közül a magánszemély kommunális adóját és a tartózkodás utáni idegenforgalmi adót vezette be. A magánszemély kommunális adójának alanya az építmény, a telek vagyoni értékű jog jogosítottja, tulajdonosa, illetve a nem magánszemély tulajdonában álló lakás bérlője.

A Képviselő-testület a korábbi adótételek harmadával megemelte a magánszemély kommunális adó mértékét. 2020. évtől a garázs, gazdasági építmény, gazdasági célú telek után 6.000 Ft, a lakás, lakásbérleti jog, üdülő, lakótelek után 12.000 Ft az adó mértéke évente.

Az alábbi táblázat típusonként mutatja be az adótárgyak típusát, a bevallott adótárgyak számát és az adókiivetés összegét:

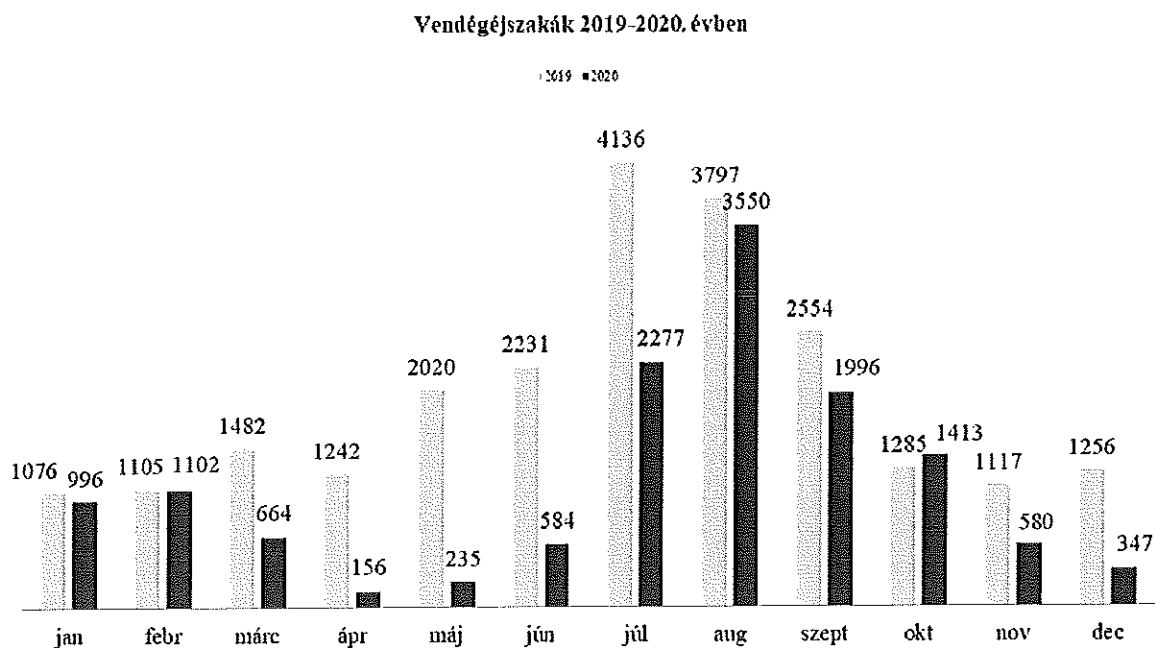
Magánszemély kommunális adókiivetés adótárgyanként						
	2018. év		2019. év		2020. év	
	db	Ft	db	Ft	db	Ft
lakás	4 712	42 322 817	4 715	42 330 817	4 719	55 282 617
garázs	1 342	5 845 875	1 332	5 675 311	1 330	7 487 000
lakásbérlemény	170	1 530 000	166	1 494 000	151	1 788 000
gazdasági célú építmény	170	753 751	182	801 001	170	982 500
lakótelek	56	497 250	57	506 250	53	618 000
gazdasági célú telek	197	884 250	197	884 250	192	1 110 000
összesen	6 647	51 833 943	6 649	51 691 629	6 615	67 268 117
adóalanyok száma	4940		4945		4936	

Az adóbevétel 31,4 %-os növekedése az adómérték emelésének eredménye.

IDEGENFORGALMI ADÓ

Célja az idegenforgalom növekedésével együtt járó igények kielégítéséhez szükséges anyagi fedezet biztosítása. Az adó alanya, az a magánszemély, aki nem állandó lakosként az önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltölt. Az adó jellegzetessége az, hogy nem az itt tartózkodó magánszemélynek kell bevallania és befizetnie, hanem a szállásadó kötelezettsége az adó beszedése, majd tárgyhót követő hó 15-ig összesítve kell a beszedett adót bevallania és befizetnie. Az adó mértéke 2013. évtől vendégéjszakánként 400 Ft. A Htv. az adókötelezettség alól életkorhoz, illetve munkavégzéshez kapcsolódó mentességeket biztosít.

Az alábbi diagram mutatja be a 2019-2020. évi összes vendégéjszaka alakulását havi bontásban:

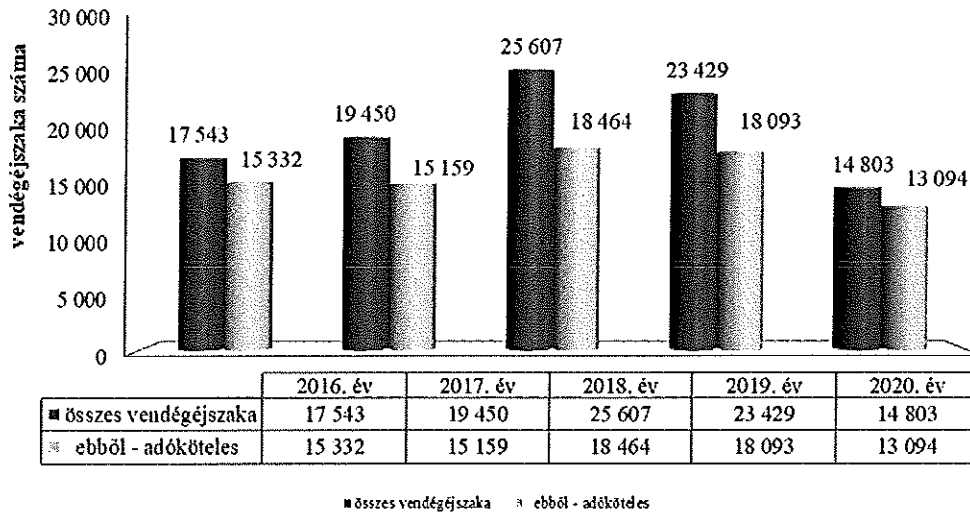
Az ábra jól tükrözi a koronavírus járvány megjelenésének hatását az idegenforgalomra. A járvány márciusi megjelenésétől meredeken csökkent a vendégéjszakák száma. A nyári hónapokban kismértékű növekedést követően az augusztusi vendégforgalom alig maradt el az előző évitől. Majd 2020. november 11-től, amikortól csak üzleti célból lehetett szálláshelyen megszállni, ismét nagymértékben visszaesett a vendégéjszakák száma.

Idegenforgalmi adóbevallások adatai					
	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év
összes vendégéjszaka	17 543	19 450	25 607	23 429	14 803
ebből - adóköteles	15 332	15 159	18 464	18 093	13 361
- mentes	2 211	4 291	7 143	5 336	1 442
bevallott adó	6 132 800 Ft	6 063 600 Ft	7 385 600 Ft	7 237 200 Ft	1 238 800 Ft
befolyt adó	6 135 300 Ft	6 068 400 Ft	7 354 126 Ft	6 907 564 Ft	1 351 200 Ft
2020. évben kieső bevétel támogatása					4 105 600 Ft
költségvetési támogatás	8 184 000 Ft	5 977 600 Ft	6 135 300 Ft	6 068 400 Ft	2 569 041 Ft
összes bevétel	14 319 300 Ft	12 046 000 Ft	13 489 426 Ft	12 975 964 Ft	8 025 841 Ft

A koronavírus járvány miatt 2020. április 26-tól az idegenforgalmi adót nem kellett a vendégéjszakák után megfizetni. A szállásadók adatszolgáltatási kötelezettsége megmaradt, ez alapján a vendégéjszakák számának megfelelő mértékű költségvetési támogatásban részesült önkormányzatunk. Az idegenforgalmi adó és az annak a kiesésére kapott támogatás együttes összege 5.344.400 Ft volt, a tervezett 7 millió forinttal szemben.

2020. április 26. nappal bezárólag a központi költségvetés a két évvel korábban beszédett minden idegenforgalmi adó-forintra 1 Ft támogatást nyújtott. A Kormány a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében hatályon kívül helyezte ezt a támogatást amelynek összege 7.354.126 Ft-ról, időarányosan, 2.569.041 Ft-ra csökkent.

Vendégéjszakák alakulása

A 2020. évi összes vendégéjszaka az előző évinek a 63%-a. Az üzleti céllal Nagyatádon töltött vendégéjszakák egyrésze a városunkban folyó fejlesztéseknek és építőipari beruházásoknak köszönhető.

HELYI IPARŰZÉSI ADÓ

I. Az önkormányzat adóerőképessége

A települések adóerőképessége fontos szerepet játszik az önkormányzatok támogatási rendszerében. A települések jövedelemtermelő-képessége figyelembevételével történő finanszírozás bevezetésének indoka a települési önkormányzatok közötti jövedelemkülönbségek mérséklése volt.

Az adóerőképesség a települések fejlettségének összehasonlítására szolgáló mutató, amelynek meghatározása során a Nagyatádon adózók utolsó évi bevallott iparűzési adóalapját alapul véve, 1,4 %-os mértékkel számolva megkapjuk a település adóerőképességét.

Az adóerőképesség 1 főre jutó összegétől függ

- az önkormányzat működési támogatása elvonásának mértéke,
- a szociális és más feladatellátás támogatási hányada,
- a gyermekétkeztetésre kapott támogatás megállapítása,
- a rászoruló gyermekek szünidei étkeztetésének támogatás-mértéke,
- a minimálbér és a garantált bérminimum növekedéséhez, a központi hozzájárulás összege,
- a bölcsőde üzemeltetési támogatásának mértéke,
- a pályázatok, működési és fejlesztési támogatások hányada,
- a szolidaritási hozzájárulás mértéke.

Nagyatád Város adóerőképességének alakulása

Adóerőképesség időpontja	Adóerő-adóalap Ft	Adóerőképesség (adóalap x 1,4 %)	Lakosság (fő)	1 főre jutó adóerőképesség
2015.06.30. (2016. évi)	18 750 071 000	262 500 994	10954	23 964 Ft
2016.06.30. (2017. évi)	18 550 631 000	259 708 832	10866	23 901 Ft
2017.06.30. (2018. évi)	18 299 285 602	256 189 998	10717	23 905 Ft
2018.06.30. (2019. évi)	18 223 075 747	255 123 060	10633	23 994 Ft
2019.06.30. (2020. évi)	20 057 432 733	280 804 058	10481	26 792 Ft
2020.10.20. (2021. évi)	21 389 885 735	299 458 400	10392	28 816 Ft

II. Iparüzési adó – mint teljesítmény mutató

A helyi adóbevételek jelentős része helyi iparüzési adóból származik. Az adó mértéke állandó jelleggel végzett tevékenység után az adóalap 2%-a, ideiglenes jellegű tevékenység esetén 5.000 Ft/nap.

Ideiglenes iparüzési tevékenységet végez egy vállalkozás, ha Nagyatádon székhellyel-telephellyel nem rendelkezik, de Nagyatád illetékességi területén 30-180 nap időtartamban építőipari tevékenységet végez. A tárgyévben 4 vállalkozás 555.000 Ft ideiglenes iparüzési adót fizetett be adóhatóságunkhoz.

Állandó jellegű iparüzési tevékenységet – a 2020. évben benyújtott 2019. évi adóbevallások alapján – 1142 vállalkozás folytatott Nagyatádon; 532 gazdasági társaság, 521 egyéni vállalkozó és 89 családi gazdálkodó. Az 1142 vállalkozásból 241 adóalany „kisadózó”, akik adóbevallás nélkül fizetik az éves szinten 50 000 Ft iparüzési adót. A kisadózók iparüzési adóalapja független a tényleges teljesítményeiktől, minden esetben 2.500.000 Ft/év iparüzési adóalap kerül figyelembe vételre.

A nagyatádi vállalkozások teljesítménye, termelési értéke leginkább az évek során adóbevallásban feltüntetett – Nagyatádra eső – iparüzési adóalapok összehasonlításával mutathatóak be.

Bevallott adóév	Iparüzési adóalap (kisadózók nélkül)
2016. évi teljesítmény	19 500 830 eFt
2017. évi teljesítmény	20 362 073 eFt
2018. évi teljesítmény	21 096 272 eFt
2019. évi teljesítmény	21 570 189 eFt

A 2020. évben a vállalkozások a 2019. évben elért termelési értékeiket vallották be, amelyre még nem voltak hatással a 2020. évben megjelenő koronavírus járvány negatív gazdasági hatásai és a városunkat sújtó villámárvíz. Ezideig évről-évre növekedést figyelhetünk meg.

Megvizsgáltuk a 901 adóbevallást, és az adóalap után fizetendő 2%-os mértékű iparüzési adó összegei szerint csoportosítottuk. A 241 kisadózót és az általuk megfizetett 10.343.214 Ft-ot a 10 eFt-50 eFt kategória sorában tüntettük fel.

2019. évi adóbevallásban bevallott adó	Adózók száma	Bevallott adó összesen (Ft)
0 Ft	147	0
1-10 eFt	108	469 860
10 eFt - 50 eFt	477	16 939 135
50 eFt-100 eFt	103	7 427 226
100 eFt -1 MFt	238	77 172 262
1 MFt -10 MFt	63	183 764 851
10 MFt -	6	153 640 844
összesen	1142	439 414 178

A vállalkozások 65 %-a kisvállalkozás, az éves adójuk nem haladja meg az 50 000 Ft-ot.

69 gazdasági társaság – az adózók mindössze 6 %-a – fizetett 1 millió forintnál nagyobb összegű iparüzési adót. Gazdasági súlyuk meghatározó a város életében, hiszen az iparüzési adó 77 %-át e vállalkozások fizetik be.

II. Iparüzési adó – mint saját bevétel

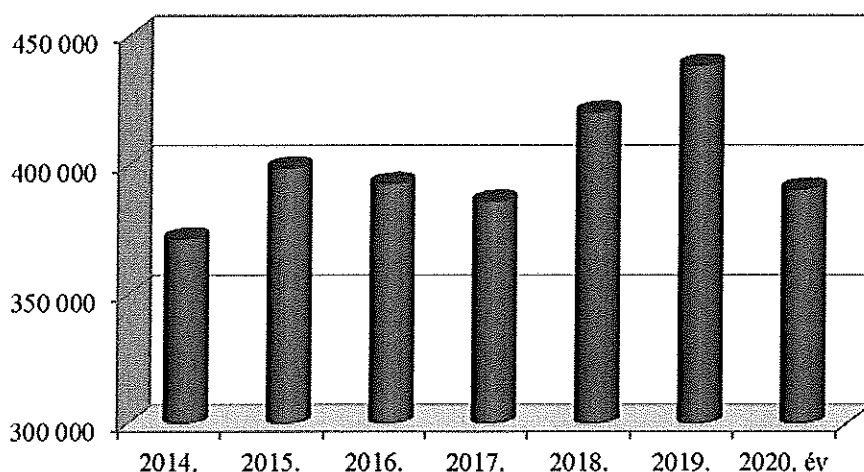
Mind az adóérőképeség, mind az iparüzési adóalap változása – folyamatos növekedése – gazdasági növekedést tükröz, azonban az előző években megjelenő iparüzési adóbevétel ezekhez az adatokhoz képest ingadozik. Mutat csaknem 10%-os növekedést, és csökkenést is. Ennek oka az iparüzési adó fizetési kötelezettség eljárási szabályainak és az adóbevétel számviteli-elszámolási előírásainak összetettsége. A 2014. évhez viszonyítva minden évben több adóbevételt tartottunk nyilván, ez azt mutatja, hogy hosszú távon vizsgálva az adatok kiegyenlítődnek.

	Iparüzési adóbevétel (eFt)	változás mértéke (eFt)	előző évhez viszonyítva a változás üteme	2014. évhez viszonyítva a változás üteme
2014. év	371 313			100%
2015. év	398 733	27 420	+ 7%	107%
2016. év	392 598	-6 135	- 2%	106%
2017. év	385 794	-6 804	- 2%	104%
2018. év	420 135	34 342	+ 9%	113%
2019. év	438 154	18 019	+ 4%	118%
2020. év	390 429	-47 725	- 11%	105%

Az iparüzési adóbevétel 2020. évi jelentős mértékű, 47 millió forintos csökkenését elsősorban az iparüzési adóelőleg megfizetésének szabályaiban bekövetkezett változás okozta, de kis mértékben befolyásolta a várost 2020. nyarán sújtó villámárvíz, és a koronavírus járvány miatti adóelőleg-módosítási kérelmek is, amelyek bevétel-kiesést eredményeztek.

A Kormány a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében hatályon kívül helyezte az iparüzési adóelőleg-kiegészítési kötelezettségről szóló szabályt. Korábban, minden év decemberében a vállalkozásoknak meg kellett vizsgálniuk a tárgyévi forgalmukat, majd az ezen adatok alapján várható iparüzési adót meg kellett fizetniük december 20. napján. Ilyen jogcímen korábban, a 2019. évben 45 millió forint bevételünk keletkezett (2020. évben 0 Ft). Az adóelőleg-kiegészítés hatályon kívül helyezésével a vállalkozások tényleges adója tárgyévet követő év május 31-én (jelen esetben 2021. évben) realizálódik.

Iparüzési adóbevétel (eFt)

Az elmúlt évben megszűnt a vállalkozások önkormányzati adóhatóságok felé fennálló bejelentési-változásbejelentési kötelezettsége. A vállalkozások adataiban bekövetkezett változások tartalmát (vállalkozói igazolvány kiváltása, cégalapítás, telephely létesítés, stb) az állami adóhatóság (NAV) napi adatszolgáltatások keretében juttatja el az önkormányzati adóhatóságokhoz. Ilyen adatszolgáltatás 2090 db érkezett az önkormányzatunkhoz.

EGYÉB ADÓK, DÍJAK

Gépjárműadó

A gépjárműadó hatálya alá tartozó járművek központilag, egységes szabályok alapján kerülnek adóztatásra. A Képviselő-testületnek az adóztatást befolyásoló hatása nincs, kizárólag az adóigazgatási feladatok tartoztak 2020. december 31-ig az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe. 2019-ig a befolyt adóbevétel 40 %-a, azaz 33-34 millió forint a települési önkormányzatot illette meg. Egy 2020. április 8-tól hatályos kormányrendelet rendelkezett arról, hogy a 2020. évi befolyt gépjárműadó bevétel teljes összegét, visszamenőleg 2020. január 1-jétől át kell utalni a Magyar Államkincstár részére, az elvonásra került az önkormányzatoktól.

2021. évtől a gépjármű adóztatása a NAV feladat- és hatáskörébe tartozik. Azonban továbbra is az önkormányzati adóhatóságok feladata a korábban be nem fizetett gépjárműadó hátralékok beszedése és a fennálló túlfizetések rendezése. A 2020. december 31-én fennálló adóhátralék beszedéséről és havi ütemezésben a Kincstár részére történő átutalásáról gondoskodni kell.

2020. évben a 4088 nagyatádi adóalany 86,5 millió forint gépjárműadót fizetett be.

Talajterhelési díj

A környezetterhelési díjról szóló törvény alapján a talajterhelési díj környezetvédelmi célokat szolgál, mellyel ösztönzik a szennyvízkibocsátókat arra, hogy kössenek rá a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára.

Talajterhelési díjfizetési kötelezettség azt a kibocsátót terheli, aki helyi vízgazdálkodási hatósági engedély alapján szennyvízelhelyezést alkalmaz és a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá. Nagyatádon 1.800 Ft-ot kell fizetni köbméterenként.

Az 1800 Ft/m³ adómérték nagy terhet jelent a magánszemély kibocsátók részére, ezért a rendelet alapján mentes az éves vízfogyasztásból 12 m³, továbbá az a feletti rész után 75 % díjkedvezmény illeti meg a magánszemély kibocsátót.

A kibocsátónak a díjfizetési kötelezettségét önadózás keretében évente a tárgyévét követő év március 31-ig kell bevallania és megfizetnie. A benyújtott bevallások alapján 76 ingatlan után a talajterhelési díj számlára 2020. évben 448.474 Ft folyt be, amely a környezetvédelmi alap bevételét képezi. Ezt az önkormányzat a talaj és a felszín alatti víz mennyiségi, minőségi védelmére használhatja fel. A 2020. évben 10 fogyasztó kötött rá a közcsatornára.

Késedelmi pótlék, bírság

Az elmulasztott adókötelezettségek, az adózás során elkövetett jogsértések többségének hatása pénzben kifejezhető. Ennek alapján a törvény négyféle jogkövetkezményt határoz meg. A fizetési határidő lejártát követően az adóhátraléokra késedelmi pótlékot kell fizetni, az adórövidítésért adóbírságot kell kiszabni, az önként feltárt jogsértés esetén önellenőrzési pótlék fizetendő, az egyéb kötelezettségek (bevallás, bejelentés) teljesítésének elmulasztását pedig az adóhatóság mulasztási bírsággal szankcionálja. A 2020. évben 1.249.608 Ft késedelmi pótlék és 463.505 Ft mulasztási és adóbírság került befizetésre.

EGYÉB FELADATOK

a) Adók módjára behajtandó köztartozások

Az önkormányzati adóhatóság feladatkörébe tartoznak mindazok a köztartozások, amelyek beszedését valamely törvény adók módjára rendeli el. Ilyen az okozott kár értékének végrehajtása, a rendőrségi elővezetési költség, a gondozási díj, az egyéb szabálysértési bírság.

Az adók módjára behajtandó köztartozásokat elkülönítetten kell nyilvántartani, és a beszedett tartozást el kell utalni a végrehajtást kérő szerv számlájára. 2020. évben 29 db megkeresésben 631.454 Ft előírásból 42.866 Ft folyt be, mely elutalásra került a megkereső szervnek.

b) Fizetési könnyítések, méltányosságok

Az államháztartásról szóló törvény szabályozza az adóbevételek kezelését oly módon, hogy a tartozás elengedést meg kell jeleníteni az önkormányzat közvetett támogatásaként. Az adóelengedés szabályairól az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény rendelkezik. Az adóhatóság a magánszemély kérelme alapján az adó tartozást, valamint más adózók bírság- vagy pótléktartozását mérsékelheti vagy elengedheti.

Az alábbi kimutatás tartalmazza adónemenként a 2018-2020. évben méltányosságból elengedett adók összegeit:

	2018		2019		2020	
	db	Ft	db	Ft	db	Ft
Magánszemély kommunális adója	14	141 001	11	72 000	9	151 500
Talajterhelési díj	1	63 375				
Késedelmi pótlék	1	552	5	722	1	287
Összesen	16	204 928	16	72 722	10	151 787

Az adózási morál városunkban kiváló, a méltányosságból történő adóelengedés összege elenyésző.

Az adóhatóság az adózó kérelmére fizetési könnyítést (fizetési halasztást, részletfizetést) engedélyezhet, ezzel segítve a vállalkozások likviditásának fenntartását. Az adóhatóság 2020. évben 7 vállalkozásnak, összesen 11 esetben 86 millió Ft-ra engedélyezett fizetési könnyítést, mely adó az év folyamán minden esetben határidőben befizetésre került.

c) Adóellenőrzés, adófelderítés

Az adócsoport a törvényes lehetőségeket alkalmazva felderítéseket végez, a nem adózó adótárgyak vonatkozásában. Az adózás rendjéről szóló törvény jelenleg hatályos rendelkezései szerint az adózót bevallási, adatbejelentési kötelezettségének elmulasztása esetén, 15 napos határidő kitézésével, hiánypótlásra kell felszólítani. Amennyiben az adózó határidőn belül nem teljesít, újabb 15 napos határidő kitézésével bírságot kell kiszabni, a természetes személy adózó részére 50 ezer, a nem természetes személy adózónak 100 ezer forintot. Az így kiszabott bírság, teljesítés esetén mérsékelhető vagy elengedhető.

A helyi adók mértékéhez (pl.: magánszemély kommunális adójához) viszonyítva e bírság tételek olyan irreálisan magasak, hogy a múlt évben csak egyedi, indokolt esetben szabtuk ki.

2020. évben az adókötelezettség teljesítése érdekében építményadó vonatkozásában 10 db, helyi iparüzési adó miatt 23 db, magánszemély kommunális adója után 194 db, talajterhelési díj miatt 20 db szankció nélküli felhívást küldtünk ki az adóalanyok részére.

Magánszemély kommunális adójában lehetőséget ad a törvény arra, hogy adatbejelentés hiányában az adóhatóság – közhiteles nyilvántartás alapján – hatósági adómegállapítással is kivetheti az adót. Ez segítséget nyújt és egyszerűsíti az adókiivetés folyamatát.

d) Adóvégrehajtás

A végrehajtási eljárás szigorúan szabályozott, magas igazgatási költséggel járó, aprólékos, hosszadalmas eljárás, melyet adózónként kell lefolytatni. Az adóhatóság a törvények adta keretei között mind jobban kiszélesíti az adó tartozások beszedésére tett intézkedéseket. Letiltások, hatósági átutalási megbízások (inkasszó), fizetési felszólítások kibocsátásán túl vállalkozók követelését foglalja le, gépjárművet tilt ki forgalomból.

Behajtási cselekmények	Végrehajtás eredményeként befolyt összeg		
	2018. év	2019. év	2020. év
Kibocsátott fizetési felhívás	17 015 959 Ft	7 985 665 Ft	20 737 378 Ft
Inkasszó	32 739 743 Ft	20 763 526 Ft	18 118 255 Ft
Munkabér és nyugdíjletiltás	1 872 014 Ft	503 771 Ft	342 020 Ft
Egyéb cselekmény	7 926 997 Ft	1 695 224 Ft	327 248 Ft
Összesen	59 554 713 Ft	30 948 186 Ft	39 524 901 Ft

A 2020. évben az összes pénzforgalmi adóbevétel 7 %-a valamilyen végrehajtási cselekmény révén realizálódott. A végrehajtás eredményeként az érdekeltségi alap képzésénél figyelembe vehető adószámlákra 39.524.901 Ft adóbevétel folyt be, mely összegnek a 6%-a képezi az érdekeltségi alapot.

Az adóhatóságnál nyilvántartott adószámlákon 2020. év végén 50.288.741 Ft tartozást tartottunk nyilván, mely az összes adóelőírás 5,6 %-a.

Az összes hátralékból 15.096.021 Ft, 73 felszámolás alatt álló cég behajthatatlannak jelölt tartozása, azaz „technikai hátralék”, amelynek megtérülésére nincs esély. Az adózás rendjéről szóló törvény alapján nincs lehetőség a felszámolás alatt álló gazdasági társaságok behajthatatlan tartozásainak törlésére. (Még abban az esetben sem, ha a céget a Cégbíróság már törölte.)

A fennmaradó 35.192.720 Ft hátralék végrehajtás alá vonható. 2020. év folyamán elévülés következtében 432.063 Ft adótartozás került törlésre az adószámlákon.

Adóhátralék változás az elmúlt 3 év vonatkozásában

Adószámlák elnevezése	2018. év	2019. év	2020. év
Építményadó	8 729 287 Ft	9 817 703 Ft	11 692 541 Ft
Magánszemély kommunális adója	3 610 258 Ft	5 214 148 Ft	7 894 607 Ft
Helyi iparüzési adó	17 555 190 Ft	17 302 435 Ft	18 250 118 Ft
Gépjárműadó	4 137 075 Ft	6 260 648 Ft	8 540 719 Ft
Bírság	2 130 088 Ft	1 497 281 Ft	1 104 084 Ft
Pótlék	2 492 790 Ft	2 009 914 Ft	2 439 453 Ft
Talajterhelési díj	295 690 Ft	360 023 Ft	367 219 Ft
Összesen	38 950 378 Ft	42 462 152 Ft	50 288 741 Ft

A hátralékok növekedése a 2020. évi építményadó és a magánszemély kommunális adómérték emelésével kapcsolatos több hónapig elhúzódó adóhatósági munka és munkaerő kiesés miatt következett be.

ÖSSZEGZÉS

2020. évben az önkormányzati adóhatóság létszáma 4 fő volt, 2021. évre a gépjárműadóval kapcsolatos feladatok csökkenésével 3 főre csökkent. Az adócsoport feladatai között elengedhetetlen az adózatlan adótárgyak felderítésének folytatása, továbbá 2021. évben az adóhátralékok beszedése, csökkentése.

Kérem a Gazdasági Bizottságot, az önkormányzati adóhatóság 2020. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadására.

Nagyatád, 2021. augusztus 11.

Dr. Kovács Ildiko